

Infobrev nr 2- 2015

15 Mars.

Kjære medlemmer av Service24h og våre lesere.

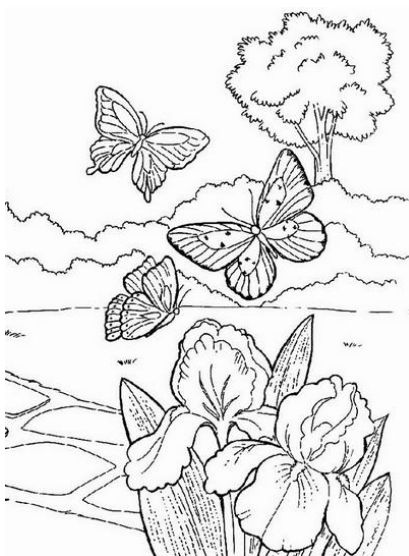
19 februar. Kaldt! snø i lufta, sterk vind, 4 pluss, men kjennes ut som 10 minus.

Vaktmesteren i anlegget vi bor i titter opp i lufta og forstår ikke helt hva han opplever. Not normal, not normal roper han etter meg, der jeg rusler mot bilen for å ta til jobb. Det er gått ut advarsel til bøndene om frost og det er nok minus grader litt høyere opp i terrenget. Vinterferien i Norge har startet, og de som har tatt med familien til Tyrkia opplever nok at det er kaldere her enn flere plasser i Norge. Ja, ja, været gjør som det vil, uansett hvor i verden man bor og oppholder seg. Når sol og bad uteblir, må man finne på andre aktiviteter sammen med familien og muligheten til det er mange i Alanya.

(NB. Kona mi med venninner var på stranden 18. februar i strålende sol og varme, 19 februar var det iskaldt og snø i lufta. Artige variasjoner.)

31.07.2013 startet *Service24h* med jevne mellomrom å sende ut infobrev til sine kunder. Infobrevet er en del av vår service for å holde dere orientert om nyheter som kommer fra stat og kommune her i Tyrkia, samt informere om nyheter fra den Norske Ambassaden i Ankara, den Norske Kirke i Alanya, Tyrkiske myndigheter og om oss selv. Vi prøver å bidra med opplysninger om hva som skjer innen kultur, reise/turvirkksomhet, mat og alt som kan være av interesse for oss som bor her over litt tid.

Etter tilbakemeldingene vi får setter de fleste pris på denne tjenesten, og det er hyggelig for meg som lager infoskrivet. Har fått litt kritikk for at formuleringer og norsken min er litt lurvete innimellom, men det får dere leve med, da jeg bare er en vanlig mann som kun oppnådde en treer i norsk på ungdomskolen, eller var det en toer?

Men nok om det. Nu er vi midt i mars og våren her i Tyrkia viser seg fra sin beste side. Markedene er stappfulle av vårens store utvalg av frukt og grønnsaker, det er bare å fråtse i dette eldorado av helsebringende vitaminer og antioksidanter. Pass bare på og skyll all frukt og grønt skikkelig, da det blir brukt veldig mye plantegift her i Tyrkia. De har ikke samme strenge regler for bruk av gift midler her i Tyrkia, som i Norge.g

De vinterstengte basarene, restaurantene, hotellene og butikkene er i ferd med å åpne og i Alanya storkommune vil befolkningen øke både 3 og 4 ganger. Alle er spente på hvordan 2015 sesongen blir, da den økonomiske krisen i Europa ikke bidrar til den helt store optimismen. Russland er den største bidragsyter i antall turister, men middelklassen som bruker Tyrkia som feriemål er på hel. Noe den skyhøye dollarkursen i forhold til Rubel får ta skylden for.

Er det noen av våre medlemmer som sitter inne med råd og tips som kan komme oss andre til gode, er vi veldig interessert i at dere sender oss en mail og dermed bidrar med hva dere har. Vi er spesielt interesserte i dere som har kjørt egen bil fra Norge til Tyrkia, tips om kjørerute og hva en må være spesielt våkne på. Tips på gode restauranter, vin, opplevelser, etc er også kjærkomne.

Kappadokiatur.

24 mars arrangerer vi sammen med Sjømannskirken 3 dagers tur til Kappadokia. Ikke gå glipp av denne turen, hvor Mehmet blir med som norsktalende guide. Dette er en tur som høster mange lovord og som etterlater uforglemmeliges minner og inntrykk. Vi bruker ikke tid på shopping og fabrikk besøk, men bruker tiden på å se alt det Kappadokia har å tilby av historie og naturfenomener. Komfortable turbusser, god mat og greie hoteller, følger med.

I vårt siste infoskriv hadde vi med turoppsett og datoer for vårens reiseprogram. Vi vil utarbeide ett eget infoskriv, som vil inneholde mer utfyllende info om reisene våre.

Bestill via Sjømannskirken eller direkte til Mehmet på mehmet@tyrkiafryd.com

Helligdager og merkedager i Tyrkia 2015.

1.januar	Første nyttårsdag
23. april	Frigjøringsdagen og barnas dag.
1. mai.	Arbeidernes dag
10 mai.	Morsdag
19. mai	Atatürks fødselsdag. Ungdommens og idrettens dag
21 juni.	Farsdag

17 juni-16 juli- En måned pr år. Ramadan- fastemåned. I følge den gregorianske kalender flyttes tidspunktet tilbake med omtrent 11 dager hvert år, siden den muslimske kalender er månedskalender

17 juli- 19 juli- Rett etter Ramadan- «Seker Bayram»- sukkerfesten begynner når fastemåned er over. Festen pågå i tre dager, og i løpet av denne tiden besøker man slekt og venner. Man gir også små gaver i form av godterier og bakverk. Det er en feiring, nesten på lik linje som vår jul. Butikker og offentlige arbeidsplasser er stengt.

30 august. Grunnloven og seierens dag- nasjonal helligdag.

24-27 sept. Offerfesten eid al-adha: Muslimske helligdag som kommer fra den dagen profeten Abraham tok sin sønn Ismael ut i villmarken og var villig til å ofre han til sin gud. Gud stoppet han og offeret ble en bukk i sted.

15 oktober. Muslimske nyttår

29. oktober. «Cumhuriyet Bayram»- Republikkens dag

10. november; På denne dato i 1938 kl. 09.05 døde Atatürk i Dolmabache palasset i Istanbul. Hvert år på dødstidspunktet, minnes hele landet deres første president. Da stopper trafikk, radio- og tv- programmer og alt annet i ett minutt.

Hvor mye penger kan jeg ta med inn Tyrkia?

Det er ingen begrensning på hvor mye penger du kan ta med inn i Tyrkia.

Hvis du kommer fra et ikke EU land med mer enn 10.000 EURO, må du signere en egenerklæring i skranken til HR Revenue & Customs på flyplassen.

Valuta regler:

Valuta Import forskrifter:

Lokal valuta (Tyrkisk Lira-TRY) og utenlandsk valuta: ubegrenset. Imidlertid bør passasjerene deklareere utenlandsk valuta ved ankomst, og sørge for at dette er spesifisert i passene sine.

Valuta eksport forskrifter:

Lokal valuta (Tyrkisk Lira-TRY) og utenlandsk valuta: opp til USD 5000, eller tilsvarende. Beløp som overskrider

tilsvarende USD 5.000 må erklæres og:

De som er bosatt i Tyrkia: må kjøpe dem fra en bank i Tyrkia (med en erklæring i passet);

De som er bosatt i utlandet: må ha erklært utenlandsk valuta ved ankomst, og ha dette spesifisert i passene sine. Ved re-utveksling av TRY til utenlandsk valuta kreves en bank kupong.

Svømmebassenget:

Denne innrettingen er en nyttelse på ett hvert anlegg, men kan også bidra til mye problemer. I de kommende ferietider vil det være mye barn og voksne som bruker bassenget, ikke alle er like flinke til å dusje før de hopper uti. Det er en nødvendighet at alle viser en høy, hygienisk holdning og tar ansvar. Bruk badebleie på små barn og forklar de andre barna at det er nødvendig at de bruker toalettet om de må tisse. Ett for høyt bakterieinnholdet i ett svømmebasseng kan bidra til alvorlig sykdom og kan ødelegge ferien for barn og voksne. Dere som leier ut må være flinke til å informere deres leietagere om lover og regler som gjelder i sameiet, deriblant det å dusje før en bader. Service24h var Ifjord sommer nødt til å stenge av 2 basseng en periode i 2 av våre anlegg, da bakterieinnholdet var helseskadelig. I det ene tilfelle var det ett lite barn uten badebleie som gjorde fra seg i vannet.

Maten her i Tyrkia får ofte skylden for div. infeksjoner, men i mange tilfeller viser det seg å komme fra svømmebasseng med dårlig vannkvalitet.

Vaktmester vil ta daglige målinger av vannkvaliteten i anleggene vi drifter og pool kompaniet vil komme ukentlig for en ordentlig sjekk av vannkvalitet og maskineri. Så er det bare å nyte ett bad i poolen og noen avslappende timer på solsenga rundt bassenget.

Tyrkia frykter mindre turisme.

Reiselivsbransjen i Tyrkia ønsker regjeringens nye tiltak velkommen, for å lokke flere turister til landet. Statsminister Ahmet Davutoğlu holdt 3 februar 2015 ett ekstraordinært møte med alle berørte parter innen turistnæringen, hvor han fremmet flere tiltak for å styrke denne.

Som en del av de nye tiltakene, vil Tyrkia gi \$ 6000 til alle passasjerfly fra Russland og Iran de neste tre månedene som bidrag til deres drivstoff utgifter.

"Dette vil hindre kanselering av fly," sa Statsminister Davutoğlu , og legger til at dette tiltaket også vil lette byrden for turoperatører. Disse tilskuddene kommer mitt i reservasjonsperioden for reiseoperatørene og vil nok bidra på sitt vis.

Hotellnæringen etterspør også om tiltak, som skattefordeler og subsidier, da de mener det er vanskelige år foran dem. Myndigheten har varslet at det er på gang.

Ett vedtak som dette, viser hvor viktig turister fra disse to land er for Tyrkia. Representanter for turistnæringen mener at disse tiltakene er gode, men ikke nok og ønsker at Tyrkiske myndigheter vil fremme flere tiltak som vil stimulerer til at turistene ikke bare fra disse to land uteblir.

Ellers hører vi fra Norsk hold at reiselivsbransjen i Norge og Sverige selger Tyrkiareiser (All Inklusiv)som aldri før. Det har vel med at Tyrkisk lire opp mot norske og svenske kroner er mer gunstig enn euro og at all mat og drikke er inklusiv. Prisoppgangen her i Tyrkia er 18,9 % for 2014/15 og vi som bor i Tyrkia merker på lommeboka at alt er betydelig dyrere, noe turistene ikke er så plaget av.

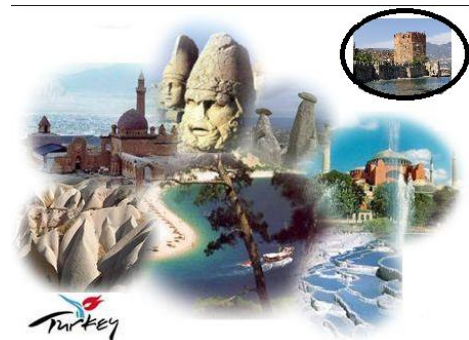
Tomt og husokkupanter.

Plukket opp fra Tyrkiske stats informasjonssider.

Uregistrerte eiere»Tomteokkupanter» på uregistrerte tomter har betalt 7 milliarder tyrkiske lira (\$ 2900000000) til den tyrkiske statskassen for å registrere sitt eierskap det siste året. Det Tyrkiske Finansdepartementet opplyser at tomter, «offisielt kalt 2B» tidligere ble klassifisert som skog, hvor bygging og landbruk var forbudt.

Migranter, ansett som landokkupanter tok disse landområdene i bruk som gårder, beite for dyr, kirkegårder og boliger, uten noen gang å registrere eierskap eller betale leie til staten.

Etter den nye loven vedtatt av Stortinget i 2012, ble dette landet kvalifisert for utbygging. Under den nye loven, har 872 336 innbyggerne måtte betale 70 prosent av landområdenes

nåværende verdi. Antalya regionen er det feriestedet som har gjennomført det største salget.

En grei måte for tyrkiske myndigheter å løse en slik sak på.

Det er ca 4,1 millioner hektar som er regnet som 2B land i hele Tyrkia. Nesten 90 prosent av disse landområdene ligger i Tyrkias kyst provinser Antalya, Istanbul, Mersin, Muğla og Sakarya.

Så litt om *Tyrkiafryd by Service24h*:

Vårt firma er nu inne i sitt fjerde år og utviklingen har vært enorm. Fra starten i februar i 2011 og frem til i dag har vi passert 300 medlemmer i vår service del og vi står for driften av 16 norske sameier. Vi har brukt mye tid på å bygge ut drift, service, transfer og tur/reisevirksomhet, noe som har medført at vår eiendoms avdeling ikke har blitt ivaretatt godt nok.

Salg av nye leiligheter har vært dårlig i lange tider, men brukmarkedet surrer og går med ca 1-2 salg pr måned. I 2015 -16 vil vi satse mer i Norge, både på messer og styrkning av vårt agentnett. Denne business går i bølgedaler og er mye preget av nyhetsbildet om økonomiske kriser, samt politikk og uroligheter. Tyrkia vil nok også i fremtiden bli landet mange europeere foretrekker som sitt ferieparadis, tiltros for litt turbulente politiske forhold innimellom.

Teknisk avdeling som styres av Oljay har mer enn nok å gjøre. Vi påtar oss alle oppdrag som

spenner fra små reparasjoner, maling, flising, varmekabler, bytte av kjøkken, varmepumper etc i leiligheter, til store tunge vedlikehold/renoverings oppdrag av blokker, hus, tak, basseng og hager. Våre samarbeidspartnere er velrennomerte selskaper som har sertifikater og papirer i orden. Vi følger tyrkisk lov til enhver tid og sørger for at skatter og avgifter blir innbetalt til rett instans. Det er en nødvendighet for at vi skal opprettholde garantiansvaret og at forsikrings selskapene lettere lar seg håndtere ved skader på bygnings massen.

«**Tyrkiafryd Travel Agence**» innehar alle lisenser som gjør oss i stand til å operere som turarrangør, samt drive transfer. For ett firma som driver med denne type virksomhet er det helt nødvendig at lisensene er på plass for at våre kunder skal være ivaretatt av de beste forsikringer, om uhellet skulle være ute. Lisenser og forsikringer koster mye penger og blir ikke alltid prioritert av alle som driver samme butikk. Likevel er det blitt mye bedre med årene, da myndighetene har intensivert sine kontroller av denne type virksomhet.

Vårt tilbud av turer og opplevelser er blitt godt mottatt i markedet og vi merker stor interesse for hva vi kan tilby. Mehmet som styrer denne avdelingen gjør en kjempeinnsats og han får veldig gode tilbakemeldinger.

Veksten i vårt firma har ikke gått knirkefritt og vi har hatt store utfordringer underveis. Disse har vi prøvd å takle på best mulig måte, med forholdsvis gode resultater. Det vil alltid være noe å sette fingeren på i ett drift og service selskap, men vi vil alltid bestrebe oss på å rette opp saker som ikke har vært godt nok utført fra vår side. Det som plager oss innimellom er ryktespredning og omtaler fra enkeltpersoner og konkurrenter som er vanskelig for oss å håndtere. Vi er derfor avhengig av at våre kunder gir oss ett hint, når dere opplever at vi ikke har utført vårt arbeid godt nok. Det setter oss i stand til å rette opp sakene før, de rekker å utvikle seg til ubehageligheter for våre ansatte og vårt firma, noe som ikke alltid er så hyggelig.

12 februar 2015

Et nytt lovforslag som går på sysselsetting av utlendinger har blitt presentert for det Tyrkiske Stortinget.

Det er ett nytt lovforslag som går på og regulerer tillatelsen for utlendinger til å jobbe i Tyrkia. Hvis det blir godkjent, vil det utvide jobb sektoren der utlendinger kan fungere, og vil gjøre det lettere for utlendinger å skaffe arbeidstillatelse i Tyrkia.

(Jobbsektoren der utlendinger kan få arbeidstillatelse er pr . dags dato veldig snever. Jeg har nu fått arbeidstillatelse etter 4 år og det ved hjelp av gode samarbeids partnere, pluss en del penger?.)

Dette vil bety at utlendinger som har blitt godkjent for en langsiktig oppholdstillatelse eller har vært her i 8 år med blåbok, vil få en lovlig arbeidstillatelse på ubestemt tid. Arbeidstillatelse gir automatisk lovlig oppholdstillatelse,

Også de utlendinger som har fått ekstraordinære 'arbeidstillatelser, som bare gis til de som har eksepsjonell utdanning / faglige ferdigheter, vil også motta en ubestemt arbeidstillatelse.

Utlendinger som har fått innvilget ett års arbeidstillatelse vil ha mulighet til å forlenge den med ett eller to år.

Hvis det nye ansettelses lovforslag blir akseptert av parlamentet, vil det åpne og bane vei for utlendinger til kunne jobbe i ulike yrker som tidligere var forbudt for utenlandske søkere, eller bare tilgjengelig for de utenlandske statsborgere som har en "ekstraordinær" arbeidstillatelse.

De mange utlendinger som har valgt å kalle Tyrkia for sitt hjem, vil sikkert velkommen det nye lovforslaget.

La oss håpe det blir akseptert.

NB. Vi venter fremdeles på nyheter fra tyrkiske myndigheter om forandringer og lettelser i oppholds tillatelsen. De har lovet at det er på gang.

TV Overvåkning.

Vi hører og leser i ett infoskriv som er nytt i markedet, at myndighetenes påbud om kameraovervåkning bare er rykter og ikke har rot i sannheten. Det har kommunen bekreftet?

Hvorfor vi ønsker å skrive litt om denne saken, er at vedkomne setter spørsmålstegn ved at tyrkiske myndigheter påbyr kameraovervåkning i alle anlegg hvor det er utlendinger. Vi er på slik trygg grunn når vi informerer om denne saken at jeg føler vi må kommentere det.

TV overvåkning, uansett påbudt eller ei, er en ekstra sikkerhet for ett hvert anlegg og er med på å virke avskrekkende på noen med uærlige hensikter. Det informanten ikke vet er at Guvernøren i Alanya 27.08.2014 sendte ut brev til Alanya Politikammer og til Gendarmeriets Kommando og ba dem påby alle sameier kameraovervåkning med minst 1 måneds lagring av data.

Det brevet mottok vi rett etter at Necdet Gundem (sertifisert oversetter) hadde oversatt det til Norsk. Vi formidlet da denne beskjeden til alle våre kunder og ba dem ta stilling til å montere TV overvåkning. Mahmutlars venner publiserte samme sak, det samme gjorde «Huseier foreningen i Mahmutlar)

Vi prøver å være så objektive og ærlige vi kan i vår omgang med nyheter og fakta som berører våre kunder. Da blir vi mildt sagt frustrerte og forbannet når noen prøver å rokke ved vår integritet og spre usannheter om oss.

Så sier vi oss ferdig med denne saken og ønsker vedkomne lykke til videre med sine skriverier. Vi er aldri langsinte her i Service24h og vet at ett service firma møter på mange utfordringer både på godt og vondt.

Under legger vi ved brevet fra Guvernøren i Alanya slik at vedkomne kan lese og informere sine kunder om riktig versjon av saken i sitt neste info brev.

REPUBLIKKEN TYRKIA
GUVERNØRKONTORET I ALANYA
Rådmannskontoret

VIDERESENDES
27.08.2014

Saks nr. : 47446241-010.99-6795
Saken gjelder : Sikkerhetskameraer

TIL ALANYA POLITIKAMMER

Det har vært en del nasjonale og internasjonale presseoppslag i forbindelse med ordensproblemer spesielt i anlegg hvor det bor utenlandske statsborgere i vår kommune. Pga. at vår kommune er et viktig turistmål, ber jeg Dem om å informere alle boligadministrasjonsfirma i deres ansvarsområde om å få installert videoovervåkingssystemer i kontinuerlig opptak modus med nattsikt, med mulighet til å lagre data i 1 måned, og å kontrollere allerede monterte videoovervåkingssystemer om disse fungerer tilfredsstillende. Dette skal gjøres særlig ved anlegg hvor det bor hovedsakelig utenlandske statsborgere for å unngå eventuelle tyveri, anfall osv. rettet mot dem, og å avklare begåtte handlinger. Adgangen til slike anlegg må også sikres av disse administrasjonsfirmaene og sikkerhetstiltakene rundt disse må økes. Det bes å oppfølge saken og å gi tilbakemelding i forbindelse med resultatet.

Erhan ÖZDEMİR
Guvernör

SENDES TIL:

Alanya Kommune Gendarmeriets Kommando
Alanya Politikammer

"Dette dokumentet har elektronisk underskrift. For å se originalen med underskrift kan du gå på:
<https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> og skrive inn koden: {m44A1c-Q75k0r-||no84-GfzTMa-YueLP12F}

Güllerpinar Mah. İzet Azaloğlu Cad. N. 79 Foryttelliger opplysningskontakt: A. PUNCEL
Telefon: (242) 519 23 45 Faks: (242) 518 12 35
e-postadresse: yasiluleri@alanya.gov.tr WEB: www.icisleri.gov.tr

Jeg erklærer herved at dokumentet er oversatt fra tyrkisk til norsk av med autorisert tolk og oversetter neddet GÜNDEM

Neddet GÜNDEM
Edsvuren tolk, oversettere i engelske
och skandinaviske språk
Tel: +90 532 735 70 40 www.tolkservice.no
e-mail: gundem48@hotmail.com
Gökulp V.D. 428 008 1201

Dyreliv i Tyrkia.

Tyrkia har ett rikt dyreliv, som blant annet teller over 120 pattedyr arter, 439 fuglearter og 345 fiskeslag. Blant pattedyr finnes stadig ulv, gaupe, villkatt, villsvin, rev, mår hyene, bjørn, bever, hjort, gaselle og 2 av verdens syv havskillpadder. Caretta Carette og Chelonia Mydas (grønn havskillpadde) lever i Middelhavet og yngler på flere av Tyrkias strender.

Kjøring i Tyrkia:

Her kommer litt info for dere som har egen bil eller som leier:

Ha alltid med førerkort?

Mens du kjører rundt i Tyrkia, bør du ha alltid ha førerkort, sammen med pass og forsikringsdokumenter i bilen til enhver tid. Trafikk politiet gjennomfører ulike stikkprøver på alle biler og da må disse dokumentene være tilgjengelige.

Hvilke dokumenter trenger jeg for å leie en bil / motorsykel i Tyrkia?

Du må ha gyldig førerkort og pass (merk midlertidige førerkort blir ikke godkjent) for bil. En "A" kategori standard motorsykel lisens er nødvendig for å leie motorsykler over 50cc i Tyrkia. En "A1" kategorien "lett motorsykel" førerkort er bare egnet for motorsykler under 50cc.

Hva er fartsgrensene i Tyrkia?

50 kilometer i timen i tettsteder. 90 kilometer i timen, på åpne veier. 120 kilometer i timen på motorveier.

Hvor mye er kostnadene for drivstoff / bensin i Tyrkia?

Tyrkia er den nest dyreste landet i verden for sine bensin- og dieselpriiser, på rundt 4,50 TL en liter bensin (£ 1,62)

Hva er den maksimale alkoholgrensen for førere i Tyrkia?

Alkohol grense i Tyrkia er 50mg alkohol per 100 ml blod. Altså 0,5 promille.

Politiet har makt til å gjennomføre tilfeldige alkoholtester på bilister til enhver tid. Hvis det blir funnet promille over grensen kan bilisten risikere å bli bøtelagt og få sin kjørelisens inndratt i seks måneder.

I tilfelle en ulykke, blir alle sjåfører sjekket for promille

Promillekjøring bøter

Første gang 700 TL, andre gang 877TL for tredje gang boten er 1407 TL

Hva er setebelte forskrifter i Tyrkia?

Setebelter er obligatoriske for alle sjåførere og alle passasjerer når de sitter i forsetet. Hvis du har barn som er under 12 år så må de sitte i baksetet. Bot for ikke å bruke setebelte er rundt 70 lire.

Hva du skal du gjøre etter å ha mottatt en trafikk bot i Tyrkia?

Hvis du mottar en trafikk bot i Tyrkia, må du gå til nærmeste skattekontor (Maliye Vergi Dairesi) for å betale boten.

Vennligst ta med trafikkboten sammen med pass og penger. NB. Bare kontanter gjelder.

Hva skal jeg gjøre hvis jeg er involvert i en bilulykke i Tyrkia?

Først ringe trafikk politiet på 154. I mellomtiden må du ikke flytte kjøretøyet. Det bør være to varselrekanter i bilen, det er påbudt. Det ene plasseres i fronten av bilen og den andre

bak. Politiet kan utstede forenklede forelegg hvis du ikke gjør dette.

Kan jeg kjøre i Tyrkia med mitt norske førerkort?

Informasjonen er relevant for norsk eller en annen utenlandsk førerkort.

Du kan lovlig kjøre med en utenlandsk lisens, men bare for en maksimal periode på seks måneder. I

henhold til bestemmelse i artikkel: 88 fra karayolları trafik yönetmeliği(trafikkreglene)

Etter seks måneder er du pålagt å ha en offisiell oversettelse av din utenlandske lisens.(Norsk førerkort er internasjonalt)

Du trenger ikke å søke om en tyrkisk førerkort hvis du har det nye internasjonale kjørekortet med bilde, noe vi Nordmenn har. Flere land som blant annet Storbritannia opererer fremdeles med en god del av gamle sertifikater uten bilde.

Vær også oppmerksom på å sjekke med din bil forsikringsleverandør, om din forsikring gjelder når du bruker ditt utenlandske førerkort i mer enn 12 måneder.

Vi tar med viktige telefonnummer til «Nødetatene i Tyrkia»

- Brann 110
- Ambulanse 112
- Polisi 155
- Trafikk politi 154
- Jandarma 156
- Skogbrann 177
- Turisme 170
- Sikkerhet 174
- Helse 184
- Vann brudd 185
- Elektrisk brudd 186
- Kystvakta 158

Litt info om ett lite utvalg av Tyrkias mangfold av frukt, nøtter og bær.

På grunn av sin rike naturlig vegetasjon, er Tyrkia et av de rikeste landene i verden når det gjelder fruktproduksjon. Sine regionale forskjeller i klima og jordtype gir et godt miljø for dyrking av frukt samt grønnsaker. Man kan finne hundrevis av varianter av en enkelt frukt, dette gjelder spesielt i Tyrkia for frukt som pærer, epler og druer.

Foruten å spises fersk, kan frukt også være konsumert stuert eller forberedt som kompotter eller drukket som sherbets, samt laget til syltetøy. Tyrkisk mat bringer frukt til bordet i mange ulike og unike måter. Tyrkia er ett av få land i verden som er selvforsynt med alt ett menneske behøver av mat og drikke.

Mandler-Badem

Mandler vokser på et tre 5-12 meter i høyde, bærer hvitt til rosa blomster i mars og april. Det er flere varianter. Bladene er blanke og grønne med tann kanter. Mandler blir spist både grønne (Cagla) før skallet formes, og moden.

Eple-Elma

Et medlem av Rose familien, epletreet er produktivt og hardført. Innfødt til Tyrkias tempererte klima, tilhører eple slekten (Malus) som omfatter ca 25 arter. I tillegg til fersk

forbruk, brukes epler i Tyrkia i salte retter samt søtsaker. I tillegg til å være duftende og forfriskende, har epler en høy næringsverdi. De mest kjente varianter i Tyrkia er Amasya, Ferik og Çakırdaklı. Importerte varianter som Starking (deilig) og Golden (Golden Delicious) vokser også i Tyrkia.

Aprikos

Kinesisk opprinnelse. Aprikoser vokser på et tre 2-10 meter i høyde med glatte blader. Fruktene er uklar, gul-oransje. **Malatya** er kjent som et senter for aprikos produksjon i Tyrkia.

Banana- Muz

Bananer er frukten av en urteaktig tre som ser ut som et tre. Det er 2-3 meter i høyde, med lilla blomster og store blader. Fruktene vokser i store klaser, kjent i Tyrkia som *hevenk*. En klase kan ha 50-100 frukt. Bananer høstes før de modnes helt, og lagres i spesielle miljøer som sinker modnings prosess. I Tyrkia vokser bananene i Middelhavsregionen, og særlig i områdene Anamur og Alanya.

Bitter Appelsin- Turunc

Bitre appelsiner vokser på et tre med læraktig spisse blader, skinnende ovenfor og matt nedenfor. De runde fruktene er gulaktig eller litt grønne, med 7-15 seksjoner. Saften er sur / bitter. De brukes mer for deres skall, som syltes og hermetiseres.; Den brukes også til en drikk ved at det tilsettes sukker og vann.

Bjørnebær- Böğürtlen

Bjørnebær dyrkes på busker som bærer hvite til rosa blomster i juni og i september. De er svært vanlig i brakk områder, langs veikanter, gjerder og grøfter. Den runde harde og vanskelige stammen vokser først rett opp, deretter bøyer den seg over og slår rot der den kommer i kontakt med bakken. Frukten er først grønn, så lyse rød før modning til svart.

Carob. Johannesbrødtreet- Keci Boynuzu

Betydning "geit horn" på tyrkisk, carobs er frukten av en busk eller et tre som er mellom 3-10 meter i høyde. De svært små, grønnaktig blomster viker for bønnelignende frukter 10-20 cm i lengde. Det harde mørke brune fruktene, inneholder ovale frø, som tar et år for å modnes. Frøet blir brukt i helsekost, raw food og har etter sigende ett rykte som naturens viagra.

Kirsebær- kiraz

Et annet tre i rosefamilien, kirsebær blomstrer i mars og april, og høsting begynner i mai. Trærne kan være 5-10 meter i høyde, med pyramide form, langstrakte eggformede blader og hvite blomster. Gjennomsnitt 2 cm i bredden, de saftige fruktene er runde eller hjerteformet, med tynn hud og en enkel kjerne.

Ett kirsebær tre kan leve i 60-70 år, og ett tre kan bære 20-50 kg kirsebær pr sesong. Den friske frukten har kort holdbarhet, og mot slutten av sesongen kan frukten bli infisert med ormer, spesielt etter regnvær.

Daddel- Hurma-Tyrkisk

Antas å være først dyrket i Persiabukta. Daddelpalmen er ett høyt oppreist tre 18-24 meter i høyde. Bladene, som kan være opp til 6 meter lange, går opp vertikalt, de eldre henger nedover. Fruktene er gulbrune med en gulaktig ytre hud. Fylldig søt frukt, høyt sukkerinnhold, omgitt av ett hardt sylindrisk frø.

Fiken- incir

Også kjent som yemiş. Tyrkias mest berømte og smakfulle fiken slag er Izmir (Smyrna). Det finnes mange andre varianter også, blant annet sukker fiken, lilla fiken, Sultan Selim fiken, yediveren ("syv bærer"), Kavaks (Cottonwood), patlıcan (aubergine). De Sultan Selim og Kavaks varianter dyrkes i Istanbul og dens omgivelser; de er søte med en lilla hud. Tørkede fiken er svært ettertraktet, og svært næringsrik.

Druer- Uzum

Vinranker er hardføre planter som vokser i nesten alle typer jord. Det er enkeltvoksende og steinfrie varianter. Modne druer kan være grønne, gul, røde eller lilla. Det finnes hundrevis av druetyper i Tyrkia; bare for et fåtall av disse er razakı, cavus, hönüsü, müsküle, misket, Keci memesi, steinfrie og yapincak. Den Trakia, Marmara og Aegean regioner er spesielt viktig som drue produserende regioner. Vindyrking er også ganske avansert i Sørøst-Anatolia (Gaziantep). Gode varianter av druer vokser også i Øst-Anatolia, i Elazığ, Erzincan og Iğdır.

Hasselnøtter / Filbert/-Findik

Avhengig av variasjon, kan hasselnøtter vokse som en busk eller lite tre som kan nå 15-20 meter i høyde. Hasselnøtter vokser i milde regioner av den nordlige halvkule. Det er fem hoved varianter som dyrkes i Tyrkia: (?) Tombul (fett), den tynn skallede Sivri (pekte), Badem (mandel), Kan (blod) og Fosa. De dyrkes hovedsakelig i Svartehavsregionen rundt byene Ordu, Samsun og Giresun. Hasselnøttolje benyttes i den tyrkiske matlagning.

Jujube (Zizyphus jujuba)- Hünnap

Jujubes er frukten av en torne tre opp til 4 meter i høyde. Det bærer duftende blomster i april-mai. Frukten er rødbrune, på størrelse med en stor oliven, og inneholder et enkelt frø. Det vokser vilt og dyrkes i frukthager.

Sitron-Limon

Sitroner vokser på et lite tre fra 3-5 meter i høyde, som bærer rosa-hvite duftende blomster fra mars til oktober. Opprinnelse fra Kina og brakt til Europa av araberne i det 10. århundre. Dyrkes i hele Tyrkias middelhavsregion. Bladene er ovale, glatt, skinnende og mørkegrønne. Blomstene har fem kronblad og fem begerblad. De sure fruktene er ovale, lyse gule og skinnende.

Mandariner- Mandalina

Mandarin appelsiner er mindre enn en vanlig appelsin, duftende, med ett grovt eller glatt gul-oransje skall. I Tyrkia blir mandariner stort sett dyrket i regionene i Alanya, Mersin, Iskenderun (Dörtyol) og Rize. Mandariner fra Bodrum er spesielt kjent.

Melon- Kavun

Meloner kommer opprinnelig fra Sentral-Asia, og blir hovedsakelig dyrket i tropiske og tempererte strøk. Den verdensberømte Canteloupe variasjon oppsto i regionene i Van og Diyarbakır. Topatan" og "Citli" varianter dyrkes i Thrakia og Istanbul-regionen, de har en tynn, gul skorpe og har lav holdbarhet. I Egeerhavsregionen, og Manisa i særdeleshet, blir Kırkağaç å foretrekke. Med et hardt skall og en deilig smak, er disse melonene også egnet for eksport. Meloner blir noen ganger høstet mens fortsatt små og grønne, og har en agurk-aktig smak. De brukes mest i pickles, er kjent som Kelek på dette stadiet.

Appelsiner- Portakal

Disse sitrusfrukter er enten runde eller lett egg formet, med gul-til-orange hud og velduftende, syrlig juice. Appelsintrær er vanligvis fra 2-3 meter i høyde. Den indre delen av skallet er hvit og svampaktig. Skallet er læraktig med mange oljekjertler.

Det er mange appelsin varianter, noen med og andre uten frø. Den steinfrie "Finike" er et utvalg av de avlange "Jaffa" appelsinene, og vokser hovedsakelig i Mersin og Hatay. Den "Dörtyol" varianten har frø(steiner). "Washington" er en velkjent steinfri appelsin type som er utrolig søt og velsmakende.

Fersken- Seftali

Fersken trær er 3-5 meter i høyde. Duftende, saftige frukter som er 5-10 cm i diameter. Opprinnelse fra Kina, ble det deretter dyrket i Iran, og senere brakt til Anatolia, før det spredde seg til Europa.

Granateple- Nar

Grannateple er frukten av et 2-5 meter høyt tre som bærer rosa blomster i juni og juli. De mange-artede frukten er rund og omtrent på størrelse med en stor appelsin. Deres læraktig hud er først grønn, moden frukt har en rødlig farge. Den spiselige delen er det saftig fruktkjøtt som omgir hvert frø.

Quince- ayva

Kveder har en veldig gammel historie, og er kjent for å ha vært dyrket i Asia og rundt Middelhavet i over fire hundre år. Som pærer og epler, tilhører de rosefamilien. I vestlige Asia og tropiske land, er frukten mykere og suftere; i kaldt klima fruktene er attraktive, gul og deilig duftende, med hardt skrell og kjøtt. Når spises fersk de er lett snerpende på smak.

Russisk Olive (Eleagnus angustifolia)- İğde

Den russiske oliven er et tre i Egeerhavet regionen. Variasjonen kjent som Kus ığdesi (fugl ığde) vokser over hele Anatolia. Den blir ofte brukt som hekk plante på kanten av hager og frukthager. Treet er fra 7-8 meter i høyde og blomstene er deilig duftende. Frukten, som ligner en lysebrun oliven, er spiselige etter at det tørket; det myke tørrfrukt legeme er omgitt en enkelt sten.

Vannmelon- Karpuz

Vannmelon er den store, hard-skinnet frukten av ett urteaktig vintre, mest dyrket i middelhavslandene. Opprinnelse fra Afrika, hvor det er kjent for å ha vært dyrket i oldtidens Egypt. Det finnes mange forskjellige varianter, oppkalt etter farge, form og hvor de er dyrket. Noen av de mest fortrukne varianter i Tyrkia inkluderer:

Yeni Dunya - Mye plantet i Marmara-regionen. Den har tynt lys-farget skall, er mørk rød, og søt kjøtt. Frøene er små og hvite.

Alacali- En lys grønn vannmelon med jevnt fordelte mørke flekker. Den har en hard skorpe, rosa-rød kjøtt og svarte frø.

Kara - Veldig søt og smakfull frukt med en tykk mørk grønn bark. Fordi det indre kjøttet er krystallinsk, er det også kjent som kara buz, eller svart is. Den har små, røde frø, med sporadiske svarte frø også.

Gülle - En vinter variasjon, mørk grønn og formet som en kanonkule, som er betydningen av navnet.

Washington- Er broket grønn, tidlig variasjon med et tynt skall.

Diyarbakır - En rund frukt med en veldig tykk spraglete skall. Gjennomsnitt vekt 20-30 kg, frukten kan komme opp i en vekt av 50-60 kg.

Vill pære- Ahlat

Et medlem av rosefamilien (Rosaceae), er dette en vill forekommende pære, som brukes som en rotstokk for utvalgte pære varianter. Frukten kan spises når den er fullt moden.

Bruk vaffeljernet til noe annet enn vafler.

Dere har sikkert hørt om røsti poteter, de potetene du river, skviser vannet ut av og blander med salt og pepper, før du former dem til kaker og steker.

Med vaffeljernet har du en dobbel "stekepanne" - en som steker ting fra to steder, med direkte varme. Så, røstipoteter, hvorfor ikke prøve?

Bruk gjerne litt bacon i blandingen eller litt ost. Alle slags krydderier er selvsagt også velkomne.

Her er anbefalt framgangsmåte:

1. **Riv tre poteter og en halv løk.**
2. **Kok det i ti minutter. Sil av og klem ut så mye vann du klarer.**
3. **Ha i salt, pepper og tre spiseskjeer revet ost.**
4. **Bland godt og legg i vaffeljernet. Stek i omtrent ti minutter.**

Lykke til, det smaker himmelsk?

Vi avslutter månedens infoskriv med en liten historie og ett visdoms ord.

Utdrag fra **Porten til Israel:**

En gruppe immigranter fra det tidligere Sovjetunionen steg ut av El Al-flyet fra Moskva til Tel Aviv på Ben Gurion-flyplassen. De ble straks omringet av en flokk journalister.

“Hvordan er den økonomiske situasjonen i dagens Russland?”

“Man kan ikke klage.”

“Hva med boliger?”

“Man kan ikke klage.”

“Hva med antisemittisme?”

“Man kan ikke klage.”

“Når det er slik, hvorfor vil De da utvandre til Israel?”

“Vel - her kan man klage.”

Visdom: Ein mann som gir seg når han ser han har feil, er vis.

Ein mann som gir seg når han veit han har rett, er gift.

Så tar vi med en liten sak fra fødestua: På fødestuen lå fire kommende mødre på samme rom da legevisitten kom. Når venter De at Deres barn kommer? Spurte legen den første. Det blir nok 14 desember 2014, svarte hun og legen noterte det i blokken. Og når tror De at Deres barn vil bli født? Spurte han den neste kvinnen. Rundt 14 desember 2014, var svaret. Og hva med Dem? Spurte legen henvendt til nummer tre. Jeg tror også at barnet mitt fød...es omkring den 14 desember 2014. Legen kikket mistenksomt opp fra notatblokken før han gikk videre til den siste kvinnen: De vil vel ikke påstå at De også venter barnet Deres samme dato, den 14 desember 2014? Spurte han med et ironisk smil rundt munnen. Nei! Svarte hun bestemt, for den firmafesten var ikke jeg på...!

Vi ønsker alle våre lesere en riktig god og avslappende påske. På gjensyn i neste infoskriv.

